

1

2

Elintärkeä kaveri

Avustajakoira saa liikkua siellä, missä ohjaajansakin.

TEKSTI Vesa Turunen KUVAT Pia Inberg ja Sanna-Kaisa Patjas

1 Lääkärissä

Sanna-Kaisa Patjas on entinen sairaanhoitaja, joka sairastaa harvinaista sidekudossairausta, EDS:ää. Hän tarvitsee sähköpyörätuolin, henkilökohtaisen avustajan ja avustajakoiran. Kipulääkäri **Seija Kalvas** (kuvassa vasemmalla) on hoitanut Sanna-Kaisan oireita jo viisi vuotta.

Avustajakoiran rooli: Avustajakoira on koulutettu auttamaan fyysisesti toimintarajoitteista hänen yksilöllisissä tarpeis-

saan. Orvokki on yksi Suomen 65 avustajakoirasta. Tässä koira odottaa ohjaajansa seuraavaa käskyä.

Avustajan rooli: Henkilökohtainen avustaja **Laura Hyvärinen** (kuvassa oikealla) on auttanut Sanna-Kaisan tutkimuspöydältä sähköpyörätuoliin ja seuraa nyt tilannetta taustalla.

2 Valvontahuoneessa

Sanna-Kaisa joutui hengitysvaikeuksien takia kahdeksi päiväksi tehostetun val-

vonnan huoneeseen. Hän on tiputuksessa, ja hänellä on happimaski.

Avustajakoiran rooli: Hoitohenkilökunta pyrki järjestämään Sanna-Kaisalle ja Orvokille yksityisen huoneen.

Osa sairaaloista on linjannut, ettei koira kuulu sairaalaan hoitajakson aikana. Kuntoutuskeskuksiin koira on tervetullut. Joissain tilanteissa avustajakoirasta on enemmän haittaa muille potilaille kuin hyötyä käyttäjälle, toteaa Invalidiliiton avustajakoira-asiantuntija **Pauli Ritola**.

3 Ensiavussa

Sanna-Kaisa on ensiavussa sairaanhoitaja **Minna Rosendahlin** hoidettavana kuumeilun selvittämiseksi. Sairaanhoitaja tekee ensiarvioinnin ja perustutkimuksen vitaalitoiminnoista ennen lääkärille menoa.

Avustajakoiran rooli: Ennen kuin hoitaja voi tutkia Sanna-Kaisan, Orvokki auttaa riisumisessa.

Avustajan rooli: Avustaja ei osallistu sairaanhoitoon, vaan hän on apuna arjessa. Avustaja-Laura välittää Sanna-Kaisan viestejä hoitohenkilökunnalle silloin, kun hän ei pysty puhumaan. Laura vastaa puhelimeen, kirjoittaa tekstiviestejä, tekee muistiinpanoja ja avustaa esimerkiksi ruokailussa.

4 Kotia kohti

Hoitaja on saattanut Sanna-Kaisan ovelle ja tämä pääsee lähtemään sairaalasta kotiin.

Avustajakoiran rooli: Orvokki avaa ja sulkee ovia. Se osaa myös sytyttää ja sammuttaa valoja, tilata hissien sekä siirtää ja noutaa tavaroita. Kauppareissulla koira nostelee ostokset hihnalle, antaa rahat kassalle ja kantaa ostoksia suussa olevassa kassissa tai selkäreppussa.

i

Älä pajaa avustajakoira

- ▶ Avustaja- tai opaskoira saa tuoda niin ravintolaan, kauppaan, virastoon kuin sairaalaankin.
- ▶ Kun kohtaat avustajakoiran, älä kiinnitä siihen mitään huomiota. Älä katso koiraan silmiin, kosketa tai puhu sille. Vaikka koira on koulutettu olemaan huomioimatta ympäristöään, etenkin sosiaalisen labradorinnoutajan on vaikea kieltäytyä pajaamisesta.
- ▶ Vältä lepertelyä, vaikka puhuisit koirasta sen ohjaajalle. Ohjaajaa voit tietenkin tervehtiä, kuten ketä tahansa.

WWW.AVUSTAJAKOIRA.FI
WWW.INVALIDILIITTO.FI > TOIMINTA
> AVUSTAJAKOIRAT